

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egyület” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
Egész évre 3 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanulóknak egész évre 6 korona.

Felolvas szerkesztő: **Becsek Attilár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Becsek D. Fia** könyvnyomda

A Székely társaságok alakítása.

— Szózat a székely nép tanítóhoz. —

Székelyudvarhely, okt. 10.

Kartársak! A szülői kebel legféltettebb kincsét: gyermekét; a nemzet pedig életfájának virágait: ifjúságát bízta ami gondjainkra. Nagy a kincs, melyről nekünk Isten és emberek előtt számolnunk kell. Tőlünk függ nagyrésztben a szülői kebel teljes boldogsága. Tőlünk függ, hogy a hazának az ifjúsághoz fűzött vágyai, reményei valóra váljanak.

Valóban magasztos, szép hivatása az, mely míg egyfelől a szülői kebel s az ifjúság boldogságát munkálja, másfelől a nemzeti élet nagyságának végzi alapozási munkálatait.

A feladat nagysága terhes, önfeláldozó munkát vár tőlünk. Egy francia híres pedagógus a tanító munkáját így jellemezte: „A tanító munkatársa Istennek a lelkek teremtésében.” Igaz. Isteni munkát végez a hivatását lelke mélyéből betöltő tanító. S a mi munkánk a lelkek teremtésében annál nagyobb más nemzetek tanítóinak munkájához viszonyítva, minél nagyobb az ellenségeink száma benn és künn. Nálunk az egészséges magyar érzület és gondolkodásnak utját állják itt benn: a különféle nemzetiségeknek átkos fondorlatai, künn: pedig a magyar állameszmének esküdt ellenségei.

Igy a mi munkánk áldásos csak akkor lehet, ha féltő gondnal örködünk ifjúságunk lelke fölött. Ha törülmetszett hamisíthatlan magyar lelkeket nevelünk. Önzésre, ármánykodásra, gyűlöltre más ajku polgártársainkkal szemben nem taníthatjuk ifjúságunkat. Ez egy keresztény, lovagias nemzet jellemével nem férne

össze. Arra azonban jogot ad nekünk Isten, jogot ad nekünk fajfenntartási ösztönünk, jogot ad nekünk ezeréves állami életünk, hogy a végleges leszámolásra előkészítsük ifjúságunkat azon ádáz ellenségeinkkel szemben, kik az évszázak hosszú sorain át annyiszor keserítették el életünket.

Nekünk, székely tanítóknak, az erdélyrészi magyarság sajátos helyzeténél fogva, még terhesebb, még fárasztóbb a munkánk. A székely nép bajainak egyik alapos ismerője, a székely ügyeknek egyik lelelkesebb apostola közelebről azt mondta: „Mint a tenger vészes hulláma rombolja az egyedül álló kis szigetke partjait: úgy pusztítja gazdasági és kulturális életünket, sőt itt-ott még édes anyanyelvünket is az erdélyi románság telhetetlen terjeszkedése, lelketlen izgatása! Igen, valóságos aknamunkát végez fajunk ellen, mely pedig a negyvennyolczas hazaárulásuk után is testvéri jobbát nyujtotta oda.

Romániában az iskolákban s titokban még nálunk is, Románia határát a Tiszáig terjesztik ki. (Tán sok lesz a jóból!) A román tanítók mindmégannyi őrmesterei az iskolákban katonai szellemben nevelt s kezesül szemekkel határainkra tekintő ifjúságnak. (Tán csak nem készülődnek?)

A székely nép tanítója hazugságokra, hiu ábrándokra nem tanítja az ifjúságot. Ettől megcsömörölnék a magyar lélek. Kaszárnját sem csinál az iskolából: hiszen mindannyi székely ifju egy-egy született katona.

Mi a népek milliói közt s a Kárpátoknak őseink véréből öntözött bérceiben és síkjain szépen megférünk. Mi a békének, a humanitásnak,

az igazság és becsületességnek lelkét öntjük tanítványainkba. Ám abban a kis kobóban, melyet szívnek nevezünk, kötelességünk nap-nap után a hazaszeretet szent tüzeit élesztgetünk. Ez lobbantja lángra az őrtüzeket a hon keleti határán. E kis kobóban, a magyar szívben, készül az a diadalmas fegyver, mely mint a multban úgy a jövőben is „Megállj!”-t parancsol ellenségeinek. Mint a székely nép tanítóinak, hazafias kötelességünk továbbá az is, hogy már az iskolában irányítsuk rá ifjúságunk lelkét a székely nép bajaira. Látassuk meg a minket pókhálóként környező ellenségeinket. Tárjuk föl a székely nép jellemének hiányait, hibáit, hogy javítva a hibákat, pótolva a hiányokat: emelkedjék e nép erkölcsi erőben, edződjék akaratban és tiszta jellemében.

Oltsuk lelkükbe azt az igazságot, hogy a kié a föld, a kié a kultúra: azé a baza. Értessük meg, hogy minden idegennek eladott darab föld nemcsak anyagi romlásunkat jelenti, de szegényebbek leszünk érzésben is, hisz ahhoz a darabka földhöz, ahhoz a kis házikóhoz lelkünknek annyi édes, szent emléke fűződik.

A székely nép igazi tanítója hivatását az iskola falai között még nem töltötte be teljesen. Neki mélyeséges hazaszeretettel fel kell keresnie még a kunyhók lakóit is. Mint a földműves a magot, egy hinte el a magyar nemzeti érzést és gondolkodást, úgy gyújtsa lángra a haza szeretet a termékeny talajban, a nép lelkében.

Székely társaságokat szervezve községenkiut, való tényekben tárja fel a székelység ügyeit, bajait. Beszélje meg az orvoslás módját. Kiforrott lelkemben a gondolat, hogy a székely-népnek az a legjobb tanítója, az emel magasra

Vén asszonyok nyara.

Fuj a tarlón az őszi szél. Fut a rónán, a szél nyomán, helyét nem lelve, az őrögszekér.

S a nap süt; bágyadtan, langyosan süt.

Hol vagy régi nap, nyári nap, tüzes kebeleddel, forró csókjaiddal! Hol vannak az aranykőben született bajnalok? A kakukfű illata merre szállott? Miért hallgatott el a pacsirta-dal?!

Vénül a föld; elmúltak már nyári szépségei; a gyepek fonyadtak s a fű az árnyékban még déltájt is nyirkos; báronyputa párnája hüvös és a mohok uchez, dohos levegője ülepszik meg rajta.

Kopár pusztaság s hallgatag. Jön, megy a szél fölött: egyre dudorázzgat, egyhangu nótákat füttyörészget. Lágyan fujja álmosító dalát.

Leodólok a homokos dombtetőre, ahol a tisztességes apró, fehér tércsérvirágok nyílnak s hallgatom a körülöttem rajzó méhek duruzsolását, bucsuzgatását a mezőtől. Mintha megérteném.

„Ma-holnap elfogy a nap” — zümmög az egyik — „megjön a dér, a zuzmorás tél, amikor fogyos viharok zugaak-bugnak.”

„Rabok leszünk; de van eszünk, hogy gyűjtjük akkorra a mézet, mi kis cselédek, munkós parasztnépek; így hercegeknek som élnek,” felelget rá a másik.

A széles mezősegnok nincs is egyéb nössze. Még egy pipiske se csiri-csáréz. Üres a világ és kihalt; pedig vágyom valami édes zengzetes hangra ebben a magányban. — Olyan dalt óhajtanék, ami-

lyet még soba senki senki se hallott; amit nekem találtak volna ki; ami hasonlítana a madár énekéhez, de mégis a vágyakozó asszony sóhaját juttatná eszembe.

Félig behunom a szememet, úgy nézek ol sokáig a csodálatosan kinyúló messzeségbe. Amint pillámon a verőfény átszűrődik: millió karcos sugar nyujtozvaát látom, fel az égig. Az ég szinte remeg, mintha most mindjárt délibábót szülne. Az őszi nap felséges sárga színek hint el a messzeségben, ahol a barua felhő köré aranykeretet fest.

Nézem — nézem a mulandóságot és bágyadt tekintetem oldtt egyszerre csak a szeliden ringó, lágyan hullámzó tenger képe jelenik meg. Mintha a föld színe fölött áttetsző fehér fátyolozalak libegnének, sűrűn, babos kavargással. A gyöngén csillogó fehérség egybefolyik, ezernyi ezer sugárvékony fonál köti össze a laza, könnyű leplet, ami felülről lefelé nézve szinte láthatatlan. De ha így fekszem a gyepek s oldalt onik rá a tekintetem: akkor egyszerre itt van megint a véghetetlen finom szövedék, amelynek csalóka tükrözése a fodroskodó tófelületre emlékeztet. Mintha alatta mélyen következnek valahol a fonyadó zöld. Mintha csakugyan tengerfenék volna az a mélyeség s a moszatok színet kapkodna fel az odáig furakodó sugár.

Ami ily csalogat s képzeletemet mulattatja: csodás finomságu pókháló az. Beborít a mezőn mindent. Ráfonódik kórora-bokorra, avarfüre; ellepi a gyepek s áthajlik leuge szöveteivel az árkon. Amerre fordulok, megcsillan a ragyogó uapbau az áttetsző patyolat. A szél végigszelőd rajta s akkor a gyöngö-

báló elkezd hullámozni, remegve hajladozni. De a szél is alig talál rajta testet, amibe kapaszkodjék, amit játszva simogathatna, szeeszélyesen megcibálhatna. Hiába fekszik neki; a fehér tündérszálak rögtön engednek, elnyujtóznak, félreállnak, földig ereszkednek, s amint a levegő áramlása megszűnt: visszaigyokeznek előbbi helyükre; rugalmasan lendülnek föl: sorakoznak, elhelyezkednek rendre.

Amot hoz valamit a levegő ni! — nem is a szél, mert most épen pihenőt tart a bujdosó fuvalom. Nem érzői legyezgetését. S az a valami mégis szállszáll, mintha szárnya volna. Egy kis fehér vitorla közeledik felém, embermagasságban. A havasi hó sem tisztább; nem is szüzibb. Mintha egy kiterjesztett szárnyu meghalt pille hullana lefelé nagyon lassan, a kifáradt gondolat erőtlenségével. Mintha bolt mennyaaszonya fátylát tépte volna széjjel a fájdalomában megörült völegény, s földobálta volna az ég felé: hadd szedjék össze az angyalok s legyen belőle körtőse szüz Máriának.

Itt jön, . . . itt libeg, . . . itt megy továbbtovább az ökörnyal. Az őszi libegő fehérsége; a vén asszonyok nyarának ékessége.

A pusztá tele van most vele, s amint leveszem a kalapomat, hadd süsön jobban a bizsergető nap: látom, hogy árvalányhaj-bokrétaként lenget rajta a szellő egy marékra való habos foszlányt.

Árvalányhaj pedig itt sehol sincsen. A jó kis októberi megre megmozdul a sok rejtőző bogár; apró molyformájú lepkek kapnak szárnyra s rövid utakat tesznek egyik fücsomótól a másikig. Amint elszállanak, átváltoznak fonyadt levélle, hullott vi-

örök emléket a székelység lelkében, aki a Székely Társaságok czélját felismerve, annak szellemében teljesíti úgy az iskolában, mint künn a népeletben kötelességeit.

Spatler József.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, okt. 11.

Megkönnyebbülten lélegzik föl mindenki — a tizenkettedik órában, mikor az osztrák miniszterek már utrakészen állottak — létrejött a kiegyezés! Az első pillanatban mindenkit csak a megkönnyebbülés érzete tart fogva, senki sem érdeklődött a részletek iránt; csak örült a tényeknek. Más körülmények közt talán nem is volna olyan nagy az öröm, de most a pangó gazdasági viszonyok, a folyton emelkedő drágaság, s a már szinte lehetetlen megélhetési viszonyok közepette — igaz, őszinte öröm tölt el. Rövidesen érezhető volt már is a hatás. A tőzsei élet föllendült, az értékpapírok értékének folytonos hanyatlása megszűnt. Kezdetnek ennyi is elég! Nem tart sokáig és ismét megszilárdul a nemzet — s ez által közvetlen a kisember — hitele, megnyílnak az eddig eldugult hitelforrások és egyszerre zogva, zakatolva megindul a gazdasági és ipari élet...

Tehát megvan a kiegyezés! Hogy történt? Miképpen történt? A legvégső terminus október 10-dike volt. Így állapították meg a magyar miniszterek. Addig még lett volna néhány nap. Azonban egyet és más tekintetbe kellett venni. Nevezetesen, hogy a függetlenségi pártot a nyugtalanság napról-napra nőtt és a szervezkedések kétségtelen jelei mutatkoztak. Tekintetbe kellett venni azt is, hogy a magyar kormányban nem lesz ideje újabb tárgyalásokkal bajlódni. A szövegezéshez is idő kell, az összeegyeztetéshez is. Ha megindul a parlamenti uralom, magához köti a minisztereket, tehát be kell végözni a kiegyezést.

Az utolsó napon még igen érdekes jelenségek voltak. Hullámoztak a tanácskozásokból kikerült vélemények és a szkepticizmus erős harcot folytatott az optimizmussal. Órákig számozdoztak a hírvivők a bulletinokkal, hogy a válság nő, a kiegyezés haldoklik. Egyszer az osztrák miniszterek már kiegyezés nélkül el akartak utazni délután öt órakor. Aztán engedtek és azt határozták, hogy elmennek hét órakor, de már erre az időre különvontot is rendeltek.

rágszirommá: életet bennök nem sejtene, aki nem tudja ravaszkodásukat. De a serregő kis madár mégis meglátja a bokorról, hol pihen a piczi lepke s úgy csap le rá, mint a karvaly a megalapult verébre.

Ime, tehát ez az ártatlan kis madár is beválik ragadozóknak, mert hogy gyilkol a konyhája számára. Az, hogy csak egy tücsök vagy egy nyárfa moly élete forog szóban: mindegy. Hisz az is csak élet, még pedig bizonyosan sokkal öntudatosabb, mint ahogy a mindent lenéző, fitymáló, agyonkicsinyülő homo sapiens hinni szeretné.

A vén asszonyok nyarának bizony niucsen fölemüléje, nincs csattogó himnusza. A piros homlokú tengelicze nagy ur most: őt a dalnokversenyben nincs, aki lefőzze. Csapatostól ül meg a bogáncson s lakmározása közben csipege vag ki egy-egy szólamot a tengelicz-indulóból. Arra idegesen, nyugtalanul felelgetnek neki a társai, míg valamennyi egyet nem gondol, szárnyra nem kap, csapatostól arrább nem áll, utközben is vidám, csengő daltöredékeket ismételve. Fáradságtalan, szenvedélyes dalnok a nincs is vetélytársa a jökevőben, a folytonos traktálkozásban hegyen-völgyön. A mezők igazi dísz, élénksége ő. Ahol egy pár kenderszál elmaradt, vagy egy árva napraforgót kint felednek: ott mindjárt hazája van a puszták e kóborló lantosságának.

Milyen kedves tavasszal, a hosszú tél után, amikor a tengelicz első csicsórkélése a kipattanó rügynek mood istenhozottat!... Most, a véu asszonyok nyarán, már nem ébresztő kikeleti szózat, hanem bus unalom az egész trillázása.

A rét hajlatában szalagosan húzódik a legtekintesebb zöld, amit csak pázsitfű mutathat. Ott tocsogó van az aljban s ha rálép az ember, mindegyre szortyog a lépés. A pázsit hovatovább megsűrűsödik

Most hát ez volt az utolsó óra. És mire az utolsó óra ütött, a gép futását beszüntethették, mert meglón az egyezés, meg lett a kiegyezés, az osztrák miniszterek itt maradtak szövegezni és összeegyeztetni. A két kormány elhatározta, hogy a kiegyezésre vonatkozó törvényjavaslatokat e hó 16-án terjeszti a törvényhozás elé.

*

A laczfalusi pópá beienyesi mandátumát, amelyhez igaztalan uton jutott, homoly veszedelem fenyegeti. Nagy a valószínűsége annak, hogy Lukácsiu Iaszló nem sokáig gyakorolja képviselői jogát.

Gyalázatos izgatások történtek Belényesen a magyar állameszme ellen. Lukácsiu hívei olyan eszközökkel küzdöttek a magyar jelölt ellen, amelyek provokálják a megtorlást. Kardos Árpád a kisebbségben maradt függetlenségi párti jelölt hívei, nem nyugodtak bele a választás eredményébe, s panaszos beadványt intéztek a képviselőházhoz. Egész tömeg olyan érvénytelenségi okot sorolnak föl, amelyek közül egy is elegendő volna a mandátum megsemmisítésére.

*

Minden évben egyszer ősszel összeülnek Budapesten Magyarország minden részéből a jegyzők, hogy megvitassák ügyes-bajos dolgaikat, elpanaszolják temérdek gravamenjeiket és különösen a belügyminiszterium figyelmébe ajánlják panaszait. Az évek egyetlen egy napján szereznek a nyilvánosság fórumán a jegyzők, azután visszatérnek csöndes falukba és tovább végzik a községi közigazgatás nehéz és fárasztó robot-munkáját.

Mindenképpen jogos és igazságos dolog, hogy azokat, akik egész éven át dolgoznak és igazán államfenntartó nehéz munkát végeznek, akik csak az évnek egyetlen napján lépnek a nyilvánosság elé: meghallgassa és megbecsülje az ország közvéleménye. Az idei országos közgyűlésen is számtalan tárgy vonhatta magára a gondolkodó ember figyelmét. Számos kérdés, amely még megoldatlan, s amelyet a jegyzők gyűlése fölvetett. Ott van az ügyvédek harca a telekautonvi beadványok körül. Ott van a községi autonomia kibővítésének, a községi jegyzők közhivatalnokká való kimondásának, a nyugdíj és a korpótlék kérdésének nagy problémája.

A mi szomorú viszonyaink között minden közügy ölomlábban jár. Éppen azért a jegyzői kar csak erélyes, erős, egységes állásfoglalása, folytonos akciója hatja ki a sikert

s aztán alacsony sás foglalja el a helyét. A sás közt itt-ott kákatombok ritkás üstöke sütétek. A környék apró madarainak itt van a fürdőjük, itt van ivóvizük. A tocsogó szélén most is pacsirta kergeti egymást amint le-lecsapnak a fű közé, rögtön el is tűnnek, láthatatlanná válnak. Még ez a csekélyke mozgás is milyen jól esik itt most; még ez is arról nyugtat meg, hogy nem vagyok egyedül ebben a maholnap sivataggá váló világban. — A nyár felséges élelenségében, hogy tudja az ember a legnagyobb magányt is kiváonni! Akkor nincs itt szomorúság, nincs lankasztó hangulat. Ellenben a vén asszonyok nyarának még a verőfény is csak a szívfiájásos emlékek tömegét kelti fel, hogy milyen jó volt itt valamikor, amikor még nem látszott mindenben a haldoklás nyoma.

Nagy tábla szántások, nagy tábla votések egymás mellett. A halál feketesége mellett a reménység cseperedő zöldje. Egy csapat nagy madár hasogatja messze-messze az őszi levegőt; zöld vetéat keresnek, ahova garragva ereszkedjenek le oszonnázní.

A szél föltámad s a vén asszonyok nyara egyszerre didergéssé válik. Felhő csuszlik a nap alá s abban a perczben fakó, komor arczulatot mutat az imént még barátságos mező. A tisztessű fehér virágai mintha hirtelen megszürkültek volna. Az őszi kikirics bágyadtan lilás, hidegvotte.

A levegő megtelik azokkal a szállódó fehér foszlányokkal, melyek tépott pillangószárnyhoz, menyasszonyi fátyol darabjaihoz hasonlítanak. Mintha ezer hópehely kapaszkodnék össze s egyé válnék; mintha százezernyi ilyen nagy pihe hulldogálna, de igazán le nem esne soha; mert jön a szél és főkápija megint, hogy elejtse megint; kergeesse, hajtja, játszék vele.

Régi igazság az, hogy jó közigazgatást csak jó dotált, független jegyzői kar végezhet. A jegyzői függetlenség majdnem olyan fontos, mint a bírói függetlenség. Nem adminisztratív függetlenséget értünk, hanem értjük az anyagi társadalmi függetlenséget, hogy a magyar jegyzői kar azzal a gondolattal végezhesse nehéz feladatát, hogy az állam és a társadalom nem zárkózik el értékes munkásságának jutalmazása elől.

*

Megnyíltak az országgyűlés kapui s végbe ment a szocialisták tüntető fölvonulása. A szocialista vezeték hatalmi türelmetlensége, amely a mai munkaszünet rendezésében jut kifejezésre, s a parlamente váró föladatokat nagysága és jelentősége: ez teszi nevezetessé a mai napot s magyarázza azt a nagyfokú érdeklődést, amely iránta megnyílvánult. Soha formális ülésre — és a mai az volt — annyi képviselő és akkora közönség normális körülmények között össze nem gyűlt, mint azon a napon. Az érdeklődés középpontjában azonban a választási reform állott, kapcsolatban a szocialisták mai tüntetésével, amely szimpatikus elbirálásra csak a demokratáknál, meg a nemzetiségiek táborában talált. A nemzetiségi képviselők pedig testületileg megjelentek Justh Gyulánál, amidőn mint a Ház elnöke, a szocialisták külböttségét fogadta, hogy átvegye a választási reformra vonatkozó kérvényüket.

Maguknak tulajdonítsák a szocialisták a képviselőháznak ezt a kedvezőtlen fogadását, amelyben kérvényük a választási reform preludeuma gyanánt ma részesült. Ha olyan meggondolt volna az ő működésük, mint a milyen higadt meggondolással szerkesztett a képviselőházhoz benyújtott kérvényük; a hangban és okfejtésben e munkálat komolysága volna az ő mértékük: akkor bizonyára kevesebb félreértés volna köztük és a magyar polgári társadalom között. Ekkor bizonyára hamarosan módot és alapot lehetne találni arra, hogy megértsük egymást s vállvetett erővel munkálkodjunk a gazdasági, nemzeti és társadalmi bajok lehető elhárításán. Beadványukban a szocialisták hazaszeretetéket haugoztatják Ezt örvendetes mozzanatnak tartjuk; de sajnós, hozzá kell tennünk azt, hogy a hazaszeretettel nem lehet összeegyeztetni egész politikai működésüket: a nemzetiségekkel való szövetséget; azt a gyalázkodást, amelyet a szocialista lapok nap nap mellett folytatnak úyszólván minden ellen, a mi nemünk szent, mert magyar; azt a körülményt, hogy a magyar nemzet szupremáciáját ez országban semmibe se veszik és a magyar nemzeti lobogót, amely alatt annyi vér folyt e szabadság és a népjog nevében, kerülnek és megvetik. (i p.)

HIREK.

Székelyudvarhely, okt. 13.

Felsőbb leányiskolát Székelyudvarhelynek.

A közig. biz. akciója.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága nagy jelentőségű akciónak ügyében tette meg e héten tartott ülésében az első lépéseket. Köztudomású ugyanis, hogy Székelyudvarhely város a fű középiskolák tekintetében vezető helyen van, szemben középfolu leánynevelésével, noha e városban, de általában a Székelyföldön nagy az értelmiség száma, mely leánygyermekének mélyebben alapozott műveltséget óhajtanának adni.

A bizottság ennek tudatában, Ember János tanfelügyelő javaslatára elhatározta, hogy a helybeli Polgári leányiskolának állami felsőbb leányiskolává való átszervezése érdekében felirattal fordul a közoktatásügyi miniszterhez. Ezen határozat alapján a következő feliratot intézik a miniszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Az a gazdasági akció, mely úgy az őstornelés, mint az inusztria terén már eddig is a székelységet hálára kötelező sikereket ért el, állandó eredményeket csak abban az esetben mutathat föl, ha azzal lépést tart az egész nép teljes nagykorúsítása az intellektuális kiképzés, az állhatatos akarat irányítására, biztosítására szükséges tiszta látást eredményező intenzív közoktatás által. A székelység központi vármegyéjének, a mi várme-

gyéknekek a köznevelés tekintetében panaszra küldősebb oka nincsen. A szó szoros értelmében vett népoktatásunk eléggé fejlett és fejlődőben van, közepoktatásunk különösen külterjes fejlődésében minden várakozást kielégít. Városunk fő középiskolák tekintetében páratlanul áll az egész országban.

Sajnos, nem nyilatkozhatunk ilyen kedvezően a középfokú leánynevelést illetően. A székelyudvarhelyi állami polgári leányiskola ugyan czéljának megfelel, kellő intelligenciát biztosít a polgári körben elhelyezkedő leánygyermeknek és a polgári leányiskola IV. osztályára helyezkedő szakiskolának, de az értelmiség Székelyudvarhelyen igen nagy számot tevő azon tagjainak, a kik leánygyermekkeiknek fiúkéhoz hasonló, mélyebben és szélesebben alapozott műveltséget óhajtanának nyújtani, kultur-igényeit ki nem elégíti.

Ezen igények kielégítésére és egyben a Székelyföld magasabbfokú leánynevelésének biztosítására kívánatos, sőt szükséges volna a szóban levő polgári leányiskolának állami felsőbb leányiskolává leendő átszervezése. Az udvarhelyi felsőbb leányiskola az egész Székelyföldről, abban az esetben, ha Marosvásárhelyen is létesül hasonló intézet, a környező Csik, Háromszék, Brassó, Nagy és Kisküküllő vármegyékéből népesednek be és — miután Erdélynek a délkeleti szögletében más felsőbb leányiskola nem lenne — az ország e nemű iskolái között bizonyára a legnepeesebbek, a legvirágzóbbak közé tartoznának, különösen abban az esetben, ha önmagát fenntartó internatussal kapcsolhatnák össze.

Az átszervezés a közoktatási tárczára nagy anyagi áldozatokkal nem járna. A polgári iskola mostani helyiségében most már sokáig nem maradhat, mert nem fér benne. Ez időzerint is annyira be van népesedve, hogy egyetlen tanulóval sem lehet már benne többet elhelyezni. A mostani, a városban kapható legjobb bérhelyiségben a fejlődésnek utja már is el van vágva. S ha egy népoktatási intézetből a jelentkezők egy részét kizárni nem akarjuk, az iskola állandó elhelyezését mielőbb biztosítanunk kell.

Az elhelyezés kérdésével kapcsolatosan volna megoldandó az átszervezés kérdése. A város megfelelő bérösszeg, illetőleg a bérösszeggel egyenlő költségtérítéses évi összeg ellenében az elhelyezésre alkalmas épület emelne és bocsátotta a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium rendelkezésére.

A felhozottak alapján mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a székelyudvarhelyi állami polgári leányiskolának állami felsőbb leányiskolává leendő átszervezését elvileg elhatározni és az átszervezési tárgyalások vezetésével bizottságunkat megbízni méltóztatassék.

Petrányi Miklós kollektív képkiállítás.

Petrányi Miklós áll. szakiskolai tanár összegyűjtötte és a vármegyeház egyik termében kiállította közel félszáz képét, melyek teljes egészében jellemzik e különösen érdekes piktort. Eredeti valamennyi, sőt ultramodern, azonban színben, tónusban, a mérsékelt ellentétekben is harmonizáló. Művésze azünetlen vitézkedés. Ez itt például aprólékosan lokiismeretes, de a következő fékezhetetlen, érzéki fantasztika. Kitűnően rajzol, a forma azonban mégis ürügy néki, hogy azineit valamelyest megokolja, egybefoglalja. Erős rajztudásával, egészségesen kifejldött formaérzésével hat első sorban, s így a színök csak ezután következnek, melyek két három tónusban készültek; az égetett szienna játssa bennük a fészerepet. Művészetéhez a véletlenkedésnek, a kisebb tehetőség e csalfa szövetségeának semmi köze; munkájában át van gondolva minden s a mit végez, az úgy volt akarva, a hogyan megkésztült. Meglepő jó képe *Lussin grande*, *A fűés*. Ez utóbbi a Múcsarnok tálátán is ki volt állítva. *A rózsák* szintén tökéletes alkotás. Azután egymást érik a széles vonásokkal, biztos kézzel megfestett képek, így: *Köd*, *Tengerpart*, *Vizparton*, *Nevelő leány*, *Piéta*, *Uj idők*. Kelemesen lép meg a *Vistükrovés*, *Secrelem*, *Hegyi ut*, míg a *Magányos fa* élénk színeivel bontakozik ki a sorozatból. A művész *arcaképe*, *Leány fej* azt bizonyítják, hogy Petrányi kiváló jó portré festő is. A kiállítás pénteken nyílt meg és 21 ig lesz nyitva. A képek nagy része eladó. A tárlat megtekintését a közönség figyelmébe ajánljuk.

Személyi hir. *Majláth* Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök f. hó 19-én szombaton délután Székelyudvarhelyre érkezik. A vasuti állomásnál az illusztrált vendéget a város nevében *Golthárd* János polgármester fogja üdvözölni.

Városi költségvetés. Székelyudvarhely város 1908. évi költségvetését a városi tanács a napokban küldötte meg a képviselőtestület tagjainak. A költségvetés tételei a következők: Bevétel: Megelőző évi pénztári maradvány 127 49, Községi tőkék kamatai 25 25, Községi jogok jövedelme 85253 50, Községi fekvőségek jövedelme 24390 93, Különléte bevételek 10090, Térítmények 00, Mezőőrök illetménye (Átfutó) 1200, Előre nem látott jövedelmek 1000, Községi és megyei pótdó 52253 57. Bevétel összesen 174840 69. Kiadás: Különléte adók 37070 kor., Tisztviselő-, segéd- és kezelőszemélyzet fizetése és lakpénze 53030, Szolga, rendőr és szegődvényes személyzet fizetése és lakpénze 18028, Ezek ruhálatálya 2100, Tanítói fizetéshez való hozzájárulás 9304 22, Tökétolesztés és kamatok 17100, Hivatalos helyiségek bére 2860, Irodai szükségletek 6460, Napdíjak és utiköltségek 500, Épületek, utak és kutak fentartása 8860, Előre nem látható kiadások 4000, Mező- és erdőőrök illetménye (Átfutó) 1200, Különléte kiadások 14312 28. Kiadás összesen 174824 50. A kiadási többlet fedezésére a következő pótdóok vannak előirányozva: Közigazgatási 53% 43959 kor. 36 fill., Polgári leányiskolai 5% 4147 11, Mária Valéria 3% 2488 26, Ipariskolai 2% 1658 88. Összesen 63% 52253 57. A pótdóemelkedést a tisztviselő-, segéd-, kezelő személyzet részére beállított 8840 kor. emelkedés, ugyiszintén a rendőrök és szolgák fizetésénél beállított 4126 kor. többlet, valamint a jövő évre előirányzott hid és utépítésre 4000 kor. idézi elő. A pótdóemelkedés a folyó évi 41% és pótköltségvetéssel megállapított 21% pótdóval szemben 1%. A költségvetés tárgyalása véget a közgyűlést lehetőleg a jövő hét folyamán megtartják.

A megyei virilisták névjegyzékét, melyet egyik közelebbi lapszámunkban egész terjedelmében leközöltünk, Udvarhelymegye törvényhatósági bizottsága múlt héten tartott gyűlésében tárgyalta s azt az igazoló választmány javaslata értelmében jóváhagyta. A már leközölt és így ismert lajstromban az igazoló választmány a következő módosításokat eszközölte: 73 folyó szám alá Fás Gyula, 85-ik helyre Vajda Lajos, 87-ik helyre Herzlinger Adolf, 103-ik helyre Teichner Jakab felvették, míg dr. Sebosi János és Gergely Ferencz a lajstromból töröltettek. Ezen módosítások alapján Nagy L. Mózes és Ferenczy Károly a póttagokhoz lettek átirva.

A pénzügyigazgató ünneplése. Csik- és Udvarhelyvármegyék pénzügyigazgatóját *Stratzinger* Emil pénzügyi tanácsost, mint az „Udvarhelyi Híradó” annak idején megírta bosszas és érdemes szolgálata elismeréséül királyi tanácsossá nevezte ki ő felsége. A királyi tanácsos hat heti szabadságáról csak a napokban tért vissza s így csak most ünneplhetette a pénzügyigazgatóság és a mellérendelt számvevőség tisztikara a magas kitüntetés alkalmából. Am ez az ünneplés nem maradt a pénzügyi hatóságok körében, hanem részt kért abból Udvarhelyvármegye és Udvarhely város társadalmának és közéletének valamennyi vezetőfértja. Csütörtökön esete a Sükösd-féle vendéglőben lakomára gyűlt városunk társadalmának elitje, hogy ünnepelje *Stratzinger* királyi tanácsos, pénzügyigazgatót s hogy ez az ünneplés mennyire sikerült megidélhetni a jelen voltak díszes névoarából is. Ott voltak *Ugron* Ákos főispán, *Damokos* Andor dr. alispán, Udvarhelyvármegye képviselőtestületében, *Bodola* Gábor dr. kir. törvénzéki elnök, *Csanádi* Zsolt a járásbírószág vezetője, gróf *Mikes* János plebános, *Gönczy* Lajos, *Hargita* Nándor *Solymossy* Lajos, *Szó* Gáspár iskolai igazgatók, *Szabotka* Rezső az államépítészeti hivatal főnöke, *Fás* Gyula erdőmester, *Lányi* Imre posta-felügyelő stb. stb szóval az összes hivatalok és közintézmények fejei, a helyi lapok szerkesztői, *Perszián* János az udvarhelyi kereskedői egyeslet elnöke és számos előkelő kereskedő, továbbá a pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség tisztikara teljes számban s ezenkívül az ünneplést kir. tanácsos jóbarátai és tisztelői közül számosan. A lakoma során az első folközöntőt *Ugron* Ákos vármegyénk köztisztviselőben álló főispánja mondotta, méltatván az ünneplést pénzügyigazgató érdemeit s különösen mint a szegény székelynép igazi atyai barátját és támogatóját üdvözölte s kérte, hogy maradjon minél tovább a vármegye pénzügyigazgatóságának az élén. A pénzügyigazgatóság nevében *Mátffy* Domokos pénzügyi titkár, a tőle már megemerkott szónoki vervelel igen szép beszédben méltatta *Stratzinger* kir. tanácsos hivatali érdemeit, melyeket 38 évi kifogálatlan szolgálata alatt szerzett. A számvevőség részéről a hivatalból távol levő *Baranyai* számtanácsos helyett *Amberboy* számvizsgáló köszöntötte fel az ünneplést. Majd *Stratzinger* pénzügyigazgató mondott köszönetet az ünneplésért a közismert szerénykedés elhárítani igyekezett

magáról a megérdemelt ünneplést. A városi polgárság és kereskedők tiszteletét *Gyertyánffy* Gábor tolmácsolta, a ki talpraesett beszédében a három államfentartó főfaktor, a közigazgatás, pénzügyigazgatás és igazságszolgáltatás jelenlévő vezetőit is üdvözölte. Még meg kell említenünk, hogy Sükösd vacsorája és ifju Kónya zekara szintén dicsegetet érdemeltek, s *Stratzinger* Emil kir. tanácsos püig. búzské lehet a méltán megérdemelt meleg és bensőségteljes ünneplésért. J. M.

Polgári iskolai tanárok gyűlése. Az Országos polgári iskolai tanáregyesület marosmenti köre Székelyudvarhelyen tegnap délelőtt tartotta rendes közgyűlését a megyeház dísztermében. *Gyöngyössy* István elnök tartalmas megnyitója után *Kovács* Dániel tordai polg. isk. tanár tett előteretést az 1906—907. évi számadásról. *Péter* Antal köri pénztáros jeleutetésének tudomásulvétele után megállapították a jövő évi költségvetést. A polgári iskola reformjáról *Krafczil* Dezső tordai polg. isk. tanár tartott tartalmas előadást, melynek nyomán széleskörű vita indult meg, melynek rendén elhatározták, hogy a 7. osztályu polg. iskola ügyben felirnak. Végezetül *Petrányi* Miklós tanár a modern rajztanításról tartott érdekes szemléltető előadást. Közgyűlés végzetével déliben a „Büpest” szállóba közöbédre jöttek össze a gyűlés tagjai.

Oltár-egyesületi estély. A helybeli Oltár-egyesület, mint azt mogirtuk, folyó hó 21-én, abból az alkalomból, hogy a katolikus egyház szeretett főpásztora, *Majláth* gróf püspök Székelyudvarhelyre érkezik, estélyt rendez. A meghívókat, valamint a nagyszabásu, izléssel összeállított műsort a rendezőség már szétküldötte. Az estélyre jegyeket Székely Dénes könyvkereskedésében lehet előjegyozni.

Az iskolai bizottság folyó hó 6-án *Golthárd* János polgármester elnökielte alatt gyűlést tartott, melyen az elemi iskola államosítása tárgyában érkezett miniszteri leiratot vette tárgyalás alá. A tanácskozás legnagyobb részben a telek kérdése körül forgott, s bár előbb a Koronkay-féle telek megvásárlási ajánlata mellett következetesen megmaradt, mindazonáltal a beérkezett telek eladási ajánlatok közül a helyszini szemle után úgy határozott, hogy a Szabó Ferencz-féle teleket is a képviselőtestület elé terjeszti. Egyebekben pedig a leiratot egész tartalomban elfogadásra s így a szerződés megkötésére ajánlja.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelymegye közigazgatási bizottsága szerdán tartotta okt. havi ülését *Ugron* Ákos főispán elnökielte mellett. Tárgysorozat rendén elsőnek Dr. *Damokos* Andor alispán tette meg jelentését. Eszerint szept. hó folyamán alispáni iktatóra 615 úgydarab érkezett, melyből 440 nyert elintéztést. Egy évre érvényes utlevél 201 lett kiadva. Megemlékezett azon körülményről, mely szerint szept. hó folyamán a főispánnal megvizsgáltak az oklándi szolgabírói hivatal, valamint felemlítette a személyzet létszámában történt azon változást, hogy a főispán Tompa Lászlót közig. gyakoronoknak kinevezte. A jelentéshez *Ugron* Zoltán szolt hozzá, ki tudomásul veszi a jelentést, azonban szükségesnek tartja, hogy a hivatalvizsgálatok nagyobb szigorral ejtessenek meg, mivel így azon esetek sem kerülnek el a figyelmet, melyekről említést tesz. Így egy fiatfalvi nagyobb szabásu dubajkodás ügyében feljelentésre tett vizsgálat halgatagon véget ért. Ugyancsak fiatfalván történ, hogy egy kerítő 10—12 éves leánykkát lakására csábított s ott szőáréket rendezett; a dologban feljelentés ment a szolgabírói hivatalhoz, azonban ebben sem történt semmi intézkedés. Egy kezében levő írásból látja, hogy a hivatalos érintkezésben olyan bangot is használt egyik alantosabb tisztviselő felebbvalójával szemben, mely megbotránkozató, és amelyért büntetését még nem vette el. *Damokos* Andor alispán válaszul adja, hogy az előbbi esetekről tudomása nem volt, mivel egy hivatal vizsgálat keretében lehetetlen a kihágási ügyeket is átvizsgálni. E konkrét vádak alapján az úgyról tudomást szerez, s az eredményről a bizottságnak jelentést tesz. Tudomása van arról az írásról, melyről felszólaló említést tett, és ez *Gálffy* István jegyzőnek Pálffy Jenő szolgabíróhoz intézett levele. Az úgy legyelmi eljárás tárgyát képezi. Nem tartja azonban megengedhetőnek, hogy az ilyen ügyek itt felhozassanak, mivel e bizottság azokban másodsorban itélkezik is, s így prejudikálni nem lehet. *Ugron* Ákos főispán felszólaló megnyugtatósára kijelenti, hogy a vizsgálatokat a legnagyobb szigorral vitte keresztül, s ezt jövőben is meg fogja tenni. (Eljenzés.) Az árvaszék jelentését *Barabás* András elnök terjesztette elő. Eszerint aug. hóról ájtótt 396 úgydarab, szeptemberben érkezett 921

drb melyből 993 nyert elintéztet. Gyámság alatt 12249, gondnokság alatt 147, ügygondnokság alatt 725 egyén állott. Dr. *Lengyel József* m. főorvos jelentéséből kitűnt, hogy a közegészségügy kedveztlen volt, amennyiben légző, emésztő és hurutos hevenyfertőző betegségek nagy számban merültek fel. A megye területén az orvosok 258 hevenyfertőző beteget jelentettek be. A közkórházban 197 beteg részesült gyógykezelésben, kik közül a hó végével 79 maradt vissza. *Stratsinger Emil* pü. igazgató jelenté, hogy szept. hóban egyenesadóban 51436 kor. (mult év hasonlóságaiban befolyt összegnél 25991 korral kevesebb), hadmentességi díjban 509 (-130), bélyegdíj és jogilletékben 20086 kor. (+2614), fogyasztási és italadóban 62131 kor. (+135), dohányjövődékben 43232 kor. (+5401 K.) folyt be. *Ember János* kir. tanfelügyelő jelentése megtevése után, Győrbe való áthelyezése alkalmából megleghangon mondott köszönetet a bizottságnak munkájában való támogatásáért, s vázolta három évi működésének irányvonalait. (Éljenezs.) A kir. ügyészség jelentését, mely szerint a központ és két járásbírósi fogházban 11 vizálati és 77 elítélt fogoly volt tartóztatva, tudomásulvették. *Szobotka Rezső* kir. főmérnök jelenté, hogy úgy az állami, mint a törvényhatósági utak jó állapotban voltak, a fedanyag szállítás folyamatban van. *Zonda József* áll. állatorvos jelentéséből kitűnt, hogy az állategészségügy kedvező volt. A közgazdasági eladói jelentés másik helyen ismerteti. Dr. *Damokos Andor* alispán azon kérésére, mely szerint a Sebesi János elleni fegyelmi vizálat vezetésével más bizassék meg, a bizottság úgy határozott, hogy azt a főjegyzőnek adja ki. *Ugron Ákos* elnök Sebesi Jánosnak egy, a közig. bizottsághoz intézett és a gyűlés megnyitáskor ő hozzá beadott kérését terjeszti a bizottság elé, noha annak elbírálása az ő hatáskörébe tartozik. A kérést, illetve panaszt a bizottság felolvasatja. Sebesi János azt kéri a bizottságtól, hogy az ő fegyelmi ügyének a vezetése elvételéig az alispántól. Ezután felsorolja azon indokait, melyekre a kérését alapítja. Így például egy sürgős ügy el nem intézéseért az alispán 20 kor. pénzbírsággal büntette stb. apró, lényegtelen panaszok sorozatát gyűjtötte össze, melyekre az alispán nyomban választ, s kimutatta azok jogosulatlan voltát. Erre vonatkozólag *Ugron Ákos* főispán kijelentette, hogy az ilyen apró személyeskedő panaszok nem a bizottság elé tartoznak. Ha Sebesi Jánosnak vélt sérelmei vannak, azzal forduljon ő hozzá és biztosítja, hogy azokat igazságosan fogja elbírálni. *Damokos Andor* alispán választ a bizottság egyhangulag tudomásulvette. *Szobotka Rezső* főmérnök előterjesztése alapján a bizottság tudomásulvette a keresk. miniszternek a vasuti menetrend ügyében megküldött és általunk korábban már ismertett leiratát. Felirnak a vasutigazgatósághoz, hogy a bikafalvi őrháznál perront építtessen. Ugyancsak a főmérnök javaslatára felirnak új postaügynökségek felállítására végett. Több magán természetű ügy elintéztése után a gyűlés véget ért.

Egyházmegyei közgyűlés. Az udvarhelyi református egyházmegye f. évi október hó 9-én, *Vajda Ferencz* esperes elnökle alatt, rendkívüli közgyűlést tartott Székelyudvarhelyen. A közgyűlés összehívását az egyházkerületi közgyűlésre küldendő papi és tanító képviselők pótválasztása tette szükségessé, s kapcsolatosan ezzel még egy pár kisebb ügyet is elintézték. A gyűlés d. e. 9 órakor kezdődött meg, az új esperes buzgó imádsággal, kinek rövid megnyitó beszéde után, megkezdődtek a választások. A *Vajda Ferencz* esperes-é választásával megüresedett papi képviselői állásra *Biró Áron* feladboldogfalvi lelkész választották meg, a mit igen kedvezően fogadott a gyűlés. A tanító képviselői állásra többen kaptak szavazatot, de az eredményt az igazgató tanács teszi majd közzé a kerületből beérkező összes szavazatok összeállítását után. Az új törvény értelmében megállapították minden egyes egyházközönségre nézve a presbiterek számát, tizenként évi időtartamra. Az udvarhelyi egyházközönség ezután 24 presbitert választ. Ugyancsak jóváhagyott a helybeli ref. harang-állványok elkészítése végett javasolt, öt éven át való 25% egyházi pótdó is. Előltatták az 1906. évi egyházmegyei számadások, a számvizsgáló bizottság észrevételei alapján. Nagyobb vita fejlődött ki a felett, hogy a mátfalvi egyházközönségnek adjanak-e engedélyt arra, hogy iskoláját átadja a közönségnek. Nagy szótöbbséggel a gyűlés engedélyt adott. Egy pár szegény egyházközönséget miután segélyezésre ajánlották fel, a gyűlés véget ért.

A színészek nem jönnek. Egészen állandó rovatot lehetne nyitni színészeink részére: a színészek jönnek, — a színészek nem jönnek és a színészek mégis jönnek. A szerződés értelmében Heves Déla társulata november 1-én tartozik megkezdeni Székelyudvarhelyen előadásai sorozatát. A direktor azonban megkoroste egy pár héttel korábban a színügyi bizottságot, miszerint tekintsen el az alkalommal a szerződéstől, és engedélyezze részére az október 5-iki bevonulást. A bizottság nyomban összeült, s a kérésnek eleget tett. Tehát a színészek jöttek. Mikor ilyenformán a dolog el volt intézve, okt. 6-ikán arról értesítette a direktor a bizottságot, hogy ő bizony még sem jön be 5-én, hanem majd csak novemberben. Tehát a színészek nem jönnek. A szerződés értelmében azonban nov. 1-én a társulat itt kell legyen, s így a színészek mégis jönnek. Ez röviden a története, annak, hogy a színészek nem jönnek.

Iskolanyilvannossági jog. A Zetelaka községhez közigazgatásilag tartozó *Zsigmondtelepi* magán elemi vegyes iskolának, melyet a Klein-fakerekező cég snját költségén állított és tart fenn s amelynek szervezési munkálatait *Chalupka Rezső*, kir. tanfelügy. tollnok végezte, a vármegyei közigazgatási bizottság pártoló felterjesztésére a vall. és közokt. ügyi miniszter megadta a nyilvánossági jogot.

A községi iskola a közgyűlésben. Székelyudvarhely város képviselőtestülete tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott *Gothárd János* polgármester elnökle mellett. Polgármester megnyitja után, melynek keretében részvétellel megemlékezett *Kassay Dezső* alkaptány elhunytáról, a közgyűlés a községi iskola ügyét vette tárgyalás alá, s ősi szokásához képest úgy határozott, hogy majd máskor határoz. A községi iskola ezélt hét évvel is a telek keresés közben fenekelt meg, s most újra azért került le napirendről. A közgyűlés a mult év végén megállapodott abban, hogy az iskola államosítását miként viszi keresztül, s felterjesztésében a telekre nézve a Koronkay, vagy más alkalmas területet ajánlotta fel. A miniszter a város proppozícióit teljes egészében elfogadta, s az iskola helyéül a Koronkay-kertet jelölte meg. A város a kiküldött bizottság javaslatára ilyen értelemben tett előterjesztést a közgyűlésnek, kiegészítve azzal, hogy iskola helyiségül a Szabó Ferencz telke is alkalmas volna. A Koronkay telek 1317 négyszögöl, ára 95 ezer korona, a Szabó-féle 1 hold és 1314 négyszögöl, ára 40 ezer korona, ami azonban, mint a tárgyaláson kiderült, csak úgy volna felhasználható, ha a szomszédos telek szintén megszerzetetnénk, mely esetben ennek ára 120 ezer korona emelkednék. *Zakor József* ajánlja, hogy a város a Szabó-féle telek vásárolja meg, s hogy az úgy kellőleg előkészíthető legyen, a tárgy napirendről levételéig. *Soó Gáspár* a telekválasztás kérdését befejezettnek tartja, mivel az a város által hozott javaslatba, s azt a miniszter elfogadta. Ugy véli, hogy a Szabó-féle telek talajvízes voltánál még az építkezést is feldrágítaná. A bizottság számítása szerint a Koronkay-kerten megejtendő építkezés és telekvásár a miniszter által visszajánlott összeggel ammortizálás után fedezhető volna, s így az elődázást misem indokolja. Dr. *Nagy Samu*, *Gyertyánffy Gábor* *Zakor* indítványát pártolják. Utóbbi a sétatéren tartanál legbelyesebbnek az építkezés keresztülvitelét. Ezt *Mikes János* gróf is pártolja. *Solymossy Endre* a Szabó-féle talajvízes voltánál és drágaságánál fogva ellenzi; pártolja a *Soó Gáspár* indítványát. *Molnár Károly*, *Vajda Ferencz* szintén ennek érdekében szólalnak fel. *Vajda* számadatokkal mutatja ki a Szabó Ferencz-féle telek drága voltát. *Soó Gáspár*, mivel látja, hogy itt dülöre vinni a dolgot úgy sem lehet, hozzájárul, hogy az ügyet 14 napra levegyék napirendről. Együttal bejelenti, hogy az ez ügyben kiküldött bizottságnál viselt tagságáról lemond, mivel a pos mérlegelés után szerzett meggyőződését megváltoztatni nem tudja. Dr. *Pál Ernő* és *Tamás Albert* felszólalásai után a közgyűlés az ügyet napirendről levette. A bizottság kiegészítésére ujabban kiküldettek: Dr. *Nagy Samu*, Dr. *Mesei Ödön*, *Zakor József*. — A homoródtól legelő eladása s a Szabó Ferencztől megvásárolt nagyszegbéli birtokra vonatkozó szerződést jóváhagyták. Elhatározta a közgyűlés, miszerint a kettős kut belső kutját betonburkolattal véteti körül. *Likman Ignác* kegydíja ügyében utasították a tanácsot, hogy azt csak az esetben fizesse ki most, ha készlete megengedi. A központi választmányba megválasztattak: Dr. *Nagy Samu*, *Soó Gáspár*, *Soó Domokos*, *Simó Mátyás*, Dr. *Solymossy Lajos*, *Zakor József*, Dr. *Vass Lajos*. A gyűlés 6 óra után ért véget.

Országos ügyvédgyűlés. Az elmúlt héten tanácskozára jöttek össze Budapestre az ország ügyvédei, hogy az ügyvédi kar életérdekeit érintő kérdéseket megtárgyalják. Tanácskozások tárgyát képezte az ügyvédi rendtartás reformjain kívül eső, de az ügyvédek érdekeit érdeklő következő kérdések: a bírói állások bizonyos százalékának ügyvédekkel való betöltése, az ügyvédek egyrészenek közjegyzői jogosítvánnyal való fölruházása, az ügyvédi nyugdíjintézet, a kiucstári közalapítványi, vasuti stb. ügyészségek megszűntetése és teendőiknek magánügyvédek útján való ellátása. A második kérdés ismételt fölvetése amaz óhajnak, hogy különösen oly járásbírósi székhelyeken, ahol közjegyző nincs, ügyvédek kell megbizni a közjegyzői teendők legalább egyrészenek ellátásával. Az ügyvédi kart közvetlen érdeklő eme kérdéseken kívül az ügyvédgyűlés foglalkozott a polgári perrendtartás reformjával és a szegényvédelem osztályos szervezésének kérdésével. Az országos ügyvédgyűlésen Székelyudvarhelyről: dr. *Kovácsy Albert*, dr. *Szöllösi Ödön* és dr. *Válcik Ferencz* ügyvédek vettek részt.

Székely-Társaság. A városunkban újra alakult Székely-Társaság 1. hó 6-án tartotta érdemleges ülését a vármegyház kistermében. *Mátéfy Domokos* elnök hazafias érzéstől áthatott megnyitó beszéde után, az alapszabályok egyes pontjainak megvitatása következett. A Társaság célját teljesen kidomborító alapszabály tervezetet, melyet dr. *Pudl Árpád* társasági titkár nagy körültekintéssel állított össze, a szép számban összegyűlt tagok elfogadták. Közlebbi ülését a Társaság akkor tartja, midőn alapszabálya illetékes helyen jóváhagyást nyer.

Az áll. szakiskola érdekében. A székelyudvarhelyi állami kö- és agyagipari szakiskola növendékeinek száma a folyó évben is apadt, mi az Iparfejlesztő-bizottságot arra készítette, hogy az iskola intencióit a nép vezetőivel megismertette, felhívja az illetékes tényezőket, miszerint oda használnak, hogy az iskola előnyeit a nép között terjesztve, annak növendékeit szerezzenek. Az Iparfejlesztő-bizottság ezen határozata alapján, *Ugron Ákos* főispán indítványára a megye közig. bizottsága mult havi ülésében foglalkozott az iskola népszerűsítésével és — amint azt megirtuk — elhatározta, hogy ez ügyben felhívást bocsát ki. Az ügyvel, kapcsolatosan az indítvánnyal, annak idején első-belyen foglalkoztunk, s így most csak a rendeletet adjuk itt, mely a hivatalos lapban megjelent. A rendelet így szól:

Udvarhelyvármegye iparfejlesztő bizottságának f. év szeptember hó 2-án tartott ülésében sajnosan konstatalt, hogy a székelyudvarhelyi kö- és agyagipari szakiskolát, melynek az a rendeltetése, hogy népünket ezen iparágaknak megnyerje, tisztes megélhetést biztosítson mindazon ifjak egyrészenek, akik a birtok elaprózás folytán az őstermelés terén boldogulásuk feltételeit meg nem találhatják, népünk annyira mellőzi, hogy ezen iskolában még ösztöndíjas helyekre sem akad elegendő jelentkező a székelyi fiuk köréből, úgy, hogy ezen ösztöndíjak anyaországbeli jelentkezőknek adatnak, vagy fel sem használtak.

Népünk ezen idegenkedése ettől az egyéni boldogulást is szép sikerrel munkáló intézettől, eltekintve a produktív pályáktól való előítéletes húzódozástól, bizonyára arra vezethető vissza, hogy a nép nem ismeri ezen iskolát, nem áll tisztán előtte az a szép jövő, melyet az intézet által nyújtott szakképzettség növendékeinek biztosít.

Ha tudnák a szülők, hogy ezen iskolának ugyszólván minden költséggel nélkül végzett tanulói mint szakmunkások a tanítóival és a XI. fizetési osztálybeli tisztviselővel felérő, sőt sokszor ezeket meghaladó keresethez jutnak aránylag rövid ideig tartó iskolázás után, ha tisztában lennének azzal, hogy a jövő, sőt már a jelen is a produktív munkaké: bizonyára nem idegenkednének e szakiskolától.

A közép közvetlen szellemi vezetőire, a papokra, tanítókra, jegyzőkre, községi bírókra vár az a neves feladat, hogy a szóban levő szakiskola jelentőségére, az általa nyújtott képzés kulturális és gazdasági értékére a népet figyelmeztessék és gyermekeiknek ezen iskolába leendő beadására buzdítsák.

Felhívjuk önállóan Czimet, hogy a fentebb jelzett irányban a népre állandóan tájékoztatólag és budítólággal hasson közre.

Udvarhelyvárm. kgbnak Székelyudvarhely, 1907. szept. 11. tartott üléséből.

Ugron Ákos, főispán, elnök.

Közegészségügy a vidéken. A Pesti Napló egyik közelebről megjelent számában Udvarhelyvármegye, de különösen Zetelaka község közegészségügyi állapotaival foglalkozik, melyről megdöbbentő maliciával és mondhatjuk perfid lelkiismeretlenséggel az igazságnak teljesen elletmondó dolgokat hord össze. Így például a többek közt azt írja, hogy Zetelakán a nyár folyamán jó egy pár száz tifuszos beteg volt, de általában a járványok egész sorozata szedte áldozatait, minden hatósági beavatkozás nélkül, s így százakra megy az elhaltak száma. És ebben, mint írja, nem csak a hatóság hibás, de horribile dictu — még a plebános is. A sajtó ezen elvadásának korca kiüdvését a közg. bizottságnak a héten tartott ülésében Dr. Damokos Andor alispán szövéttéte, s így alkalmat adott a főorvosnak, hogy ezen légből kapott mesét a maga értékére lezállítsa. Dr. Lengyel József m. főorvos ugyanis válaszában a pár száz tifuszos beteg létezését oda módosította, hogy Zetelakán az év folyamán mindössze 5 (öt) hasihagymásos beteg volt, míg kanyaró beteg, — szemben az ugyancsak pár százra értékelt számmal, — 44 volt, kik közül mindössze 7 halt el. Vörheny pedig nem volt. A bizottság a választ örömmel vette tudomásul, megbotránkozását fejezve ki a sajtó lelkiismeretlen félrevezetésén.

Adomány a Tanszermuzeumnak. Felkértünk a következő sorok közlésére: Az udvarhelyvármegyei tanítóegylet népi iskolai tanszermuzeuma részére Buzarovits Gusztáv, esztergomi könyvkereskedő, a kiadásában megjelent Gyöffy-féle magyar és német szövegű népi iskolai képes tankönyvekből 15 kötetet, Biró Sándor karánsebesi áll. el. isk. tanító, miut szerző, 1 köt. (Szőlő gyakorlatok II. rész.) Szőlőgyógyászat Gyula esztergomi román kath. el. isk. tanító, miut szerző, 1 köt. (A fák és madarak napja.) és Horovits Adolf nagyszombati könyvkiadó egy Gábel-féle „Abecedar”-t ajándékozott. Fogadják az adakozók ezen adományukért a Tanszermuzeum nevében köszönetemet. Chalupka Rezső, osztályelnök.

Tanulmányi kirándulás. Igen érdekes és tanulságos kiránduláson vett részt a főreáliskola 28 tanulója, 3 tanár vezetése alatt. Október 2-án reggel 6 órakor indultak kocsin megyénk legnagyobb gyártelepe, Szentkeresztbánya felé, hol a vasgyár előzékeny igazgatósága tanulságos magyarázattal szolgált. Lobogó és Dobogó fürdőhelyek megtekintése után a természeti szépségekben gazdag Csikvármegye felé robogtak és ámbár a szüzekben gazdag, változatos őszi természet szemlélése csak a borus idő leghangoló hatását növelhette volna, mégis elég jó hangulatban érkeztek a csiki metropolisba. Innen vasúton folytatták utjukat. Székelyföldünk egyik legnagyobb kincse, Tusnád fürdő adott éjjeli szállást. Az új fürdőigazgató, Csulak Béla ritka szíveséggel karolta fel a kirándulók érdekeit, őszinte hálaára kötelezvéen őket. A természettől megáldott hely vad fenyeséi, gyönyörűen gondozott sétányai, szép villái, nyugodt, összhangzó hatást keltenek a szemlélőben. Másnap a fürdőközönség egyik legkedveltebb kirándulóhelyét, a magas fekvésű Szent-Anna tavat keresték fel, honnan változatos erdős vidéken át eljutottak hazánk egyik leghíresebb természeti ritkaságának, a torjai kénbarlangok vadregényes völgyébe. A Bálványosvárnak még aránylag elég jó karban levő romjai, melyet Jókai regénye tett híresebbé, mintegy a régi pogány kor letűnt századait idézték fel emlékképekben. A kénbarlangon kívül hasznos tanulsággal szolgált még a timsóbarlang. Két órai pihenés, az ebéd elfogyasztása után visszaindultak Tusnádra Bükszádon át. Még egy vidék, kedélyes estét Tusnádon töltöttek és másnap Erdély egyik legszebb fekvésű városa, Brassó felé vették utjukat. A tervezett sepsiszentgyörgyi utat, az ottani járvány miatt el kellett ejteniük. Brassóban a modern gyáripár kolosszusainak, a posztógyár és cukorkagyár megtekintése nem foglalta el annyira különben elég rövidre szabott idejüket, hogy honalaptónk szobrát meg ne látogassák. A meredek Czenk sziklacsúsról emelkedik égfelé a monumentális emlékmű, melynek aljából remek kilátás nyílik a városra. A szobornál rögtönzött ünnepi ének a himnusz és szózat elénekkelésével, nemkülönben Nosa Gusztáv tanár beszédével rótták le kegyeletük és hálájuk adóját, megemlékezvén a rendkívüli alkalommal a fjedelem halálának ezoréves évfordulójáról. Az utolsó délelőttöt, a nem messze fekvő Zornesten, a cellulóze gyártás nagyjában való megismerésére fordították. Az ötödik nap reggelén értékes tapasztalatokkal gazdagodva érkeztek haza. Az egész kirándulást fűszerezte a soba nem csappanó jókedv, mely az eddigi hasonló

tanulmányi kirándulásokhoz mérten is páratlan volt, de mégis mindig az illó korlátok közt maradt. Egy tánt fel, mintha az ifjuság egyöntetűen és állandóan azt akarta volna dokumentálni, hogy a jórend és illem korlátai között is helyet találhat a legegészségesebb kedély. S ha ezt, — amint hiszük, — sikerült bizonyítani, abban nem kis érdeme van a kellő vezetésnek. Együttal nem mulasztjuk el, hogy mindazoknak, akik a kirándulás ügyét támogatni és elősegíteni szívesek voltak, e helyen melegen átérzett köszönetet ne mondjunk. Egy jelen volt.

Halálozás. Kassay F. Árpádné született Kovács Mariska életének 28-ik, boldog házasságának egy pár napra terjedő ideje után, f. hó 7 én elhunyt. Halálát férje és kiterjedt rokonság gyászolja.

Kitüntetett borkereskedő. Forek Rezső szászsebesi bortermelő és bornyagykereskedő Szászsebest, a f. évi pécsi Országos kiállításán, kitűnő boraiért, az arany érmet kapta. Erdélyi borok után csak ő egyedül kapott arany érmet.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtek lajstroma. A székelyudvarhelyi kir. törvényszék a f. évi II-ik esküdteztéki ülés szakra behívandó esküdt bírák lajstromát a Dr. Bodolla Gábor elnökle mellett m. hó 23-ikán tartott ülésben állította össze. A kisorsoltak névjegyzéke következő: Rendes esküdtek: Zakariás Antal kordoványos, Ugron János földbirtokos, Rátz Lajos asztalos, Orbán Gergely szücs, Rösler Károly kereskedő, Dr. Nagy Samu ügyvéd, Simó Lajos földész, Szabó József asztalos, dr. Szolga Ferencz tanár, Pap Gergely szeszfőző, dr. Väentsik Ferencz ügyvéd, Sándor Imre timár, Paget Olivér földbirtokos, Papp Lőrincz földész, Szabó András tanár, Szeles Dénes timár, dr. Pál Ernő ügyvéd, Konez Ármán gyógyszerész, Sánduj Márton kisbirtokos, Nagy L. Márton földész, Magyarosi Ártur asztalos, Bencze Pál földész, Tóth Károly földész, Macskásy Zoltán tanár, Balázsai Sándor földbirtokos, Bekó Mihály kisbirtokos, Tamás Albert tanár, Nagy Ferencz 34 éves kisbirtokos, Szabó István földbirtokos. Kis Lajos földész. Helyettes esküdtek: Pap Lajos gépész, Molnár Károly ny. tanár, Ferencz Lajos, Ernszt György cukrász, Pásztor József fazakas, Bodrogi István csizmadia, Tompa Árpád tanár, David Gergely kovács, Teichner Jakab fakereskedő, Zárug Antal kereskedő.

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelymegye szept. hóban. Udvarhelymegye szeptember havi közgazdasági állapotáról Daniel Lajos közgazd. előadó a következő jelentéssel számol be: Az időjárás szeptember havában általában száraz és meleg volt. Első igen kevés fordult elő, délről is csak a hidegebb vidékeken esett. Az őszgabonak vetése megkezdődött és daczára a száraz időjárásnak nagyobb részben el is vetették. A tartos szárazság miatt, a mag kikelése miatt aggódunk. A zab aratása befejeztetett, jó termést adott. A lóheremag jól sikerült s ennek nagyobb mérvű termelését megyénkben is ajánlom. A kukoricza törése megkezdődött, s jó termést adott. Sarju igen kevés lett, így a lóhera második és a luczerna harmadik termése is igen gyengén sikerült és a takarmány hiány máris észlelhető, nagyobb mennyiségű takarmány semmi áron se szereshető be. A legelő igen kevés tápot nyújt a marhaállománynak, úgy hogy a juh kivételével maholnap az egész marhaállomány téli takarmányra szorul.

TÁVIRATOK.

Budapest, október 12.
(Érk. d. u. 5 ó.)

A Ház mai ülése.

A Képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl. Bejelentések után a Ház tisztikarának választás következett.

Két alelnöki állásra beadtak összesen 175 szavazólapot. Ebből Rakovszky István 120, Návay Lajos 118 szavazatot kapott. Barabás Bélára 1, Gróf Zichy Miklósrá 10 szavazatot esett.

Szünet után Ház jegyzőit megválasztották: még pedig Csizmazia Endrét, Hammersberg Lászlót, Hencz Károlyt, Popovits

Dusant, Raajk Aladárt, Szentkirályi Zoltánt, gróf Thoroczky Miklóst, Vertán Endrét és Zilinczky István

A főrendiház üléséből.

Főrendiház ma délelben Dessevffy Aurél gróf elnöklésével ülésezett, melyen jegyzőkönyv megválasztották gróf Almássy Imre, gróf Csékenics Sándor, gróf Dégenfeld Pál, Hertelendy Ferencz, báró Rudnyánszky József, gróf Vigyázó Ferencz. Kesztorrá az eddigi Nyáry Jenő báró helyett Rudnyánszky Józsefet választották meg.

A király állapota.

Wekerle miniszterelnök a Schönbrunnból a király állapotáról távirati értesítést kapott.

E szerint a király az éjszakát nyugodtabban töltötte. Köhögés kevesebb, szív működés és erőállapot jó.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Kiadó szoba.

Orbán Baláss-utca 29. szám alatt egy szép btorozott szoba kiadó. Értekezni Szarka Tivadár pü. titkárnál.

Udvarhelyvármegye közkórházától.

Szám: 32—907.

Árlejtési hirdetmény.

Az udvarhelymegyei közkórházban 1908. évben ápolandó betegek élelmezésének biztosítása iránt folyó év október hó 28-án d. e. 10 órára a kórházi iroda helyiségében árlejtést tűzök ki.

Egy évi élelmezési napok számának átlaga 40.000 Vállalkozni óhajtok kötelesek egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat folyó évi október 26-ig hozzám annál inkább beadni, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az élelmezési feltételek a kórházi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelyudvarhely, 1907. október 11.

Dr Imreh Domokos,
ig.-főorvos.

1496—907. ki. sz.

Faeladási hirdetmény.

Felsősófalva község (Udvarhelyvármegye) tulajdonát képező Felsősófalva község határában fekvő üzementvi megjelölés szerint 1, 2, 3 részleten 61, 75 k. hold területen lévő a nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. Minister ur 58063—907. számú rendeletével eladásra engedélyezett 361 drb tölgy és az összes bükkfaanyag, mely hivatalos becslés szerint 146 m³ tölgy műfát, 37 m³ tölgy tűzifát és 429 m³ bükk műfát és 3862 m³ bükk tűzifát tartalmaz és a melynek kikiáltási ára Tizennégyezer-négyszázötvenhét (14457) korona Felsősófalva község házánál 1907. évi október hó 31-én délelőtt 10 órakor nyilvános szó és írásbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek adatni. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Binatpénz a kikiáltási ár 10 %-a.

Árverési és szerződési feltételek a korondi m. kir. járási erdőgondnokságnál Székelyudvarhelyen és alulirotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Felsősófalva, 1907. évi október 5-én.

Szász Dénes,
k. jegyző.

Lukács Ilyés,
k. bíró.

Sz. 4872—1907. tkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az okládi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Hinléder Ernő ügyvéd által képviselt Lókod község hitelszövetkezetnek Czerják Lajos, ifjú Balázs Mózes, Sándor Mihály lókodi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtása ügyében a kérelem következtében a végrehajtásos árverés 2039 korona tőke. ennek 1904. évi december 30-tól járó 8% kamata, 119 korona 50 fillér per- és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 69 korona és a még felmerülő költségeknek behajtása végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §. és 146. §-a értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (az okládi kir. járásbíró) területén fekvő, a lókodi 29. számú tkjvben A + 52. hrez. bási kerte egészen és 53. hrez. sabázra egészen 341 korona, A + 90 hrez. kerte egészen 22 korona, A + 101. hrez. kerte egészen 1 K, A + 111. hrez. kerte egészen

22 K, A + 121. hrsz. kertre egészen 2 K, A + 123. hrsz. kertre egészen 21 K, A + 241. hrsz. kertre egészen 4 K, A + 292. hrsz. kertre egészen 3 K, A + 295. hrsz. kertre egészen 6 K, A + 357. hrsz. szántóra egészen 16 K, A + 367. hrsz. szántóra egészen 15 K, A + 444. és 564. hrsz. szántóra egészen 28 K, A + 496. hrsz. szántóra egészen 13 K, A + 555. hrsz. szántóra egészen 8 K, A + 727. hrsz. szántóra egészen 13 K, A + 817. hrsz. szántóra egészen 7 K, A + 834. hrsz. szántóra egészen 9 K, A + 866. hrsz. szántóra egészen 6 K, A + 885. hrsz. legelőre, 886. hrsz. szántóra egészen 3 K, A + 919. hrsz. szántóra egészen 4 K, A + 988. hrsz. szántóra egészen 7 K, A + 1203. hrsz. legelőre, 1207. hrsz. kaszálóra egészen 5 K, A + 1213. hrsz. szántóra egészen 7 K, A + 1227. hrsz. szántóra egészen 8 K, A + 1248. hrsz. szántóra egészen 19 K, A + 1300. hrsz. kaszálóra egészen 17 K, A + 1383. hrsz. szántóra egészen 26 K, A + 1409. hrsz. kaszálóra egészen 33 K, A + 1479. hrsz. kaszálóra, 1480. hrsz. szántóra egészen 53 K, A + 1490. hrsz. szántóra egészen 13 K, A + 1506. hrsz. szántóra, 1507. hrsz. kaszálóra egészen 57 K, A + 1526. hrsz. szántóra, 1527. hrsz. kaszálóra egészen 14 K, A + 1571. hrsz. szántóra egészen 11 K, A + 1577. hrsz. szántóra egészen 11 K, A + 1628. hrsz. kaszálóra egészen 17 K, A + 1657. hrsz. szántóra egészen 13 K, A + 1695. hrsz. szántóra egészen 11 K, A + 1713. hrsz. kaszálóra, 1714. hrsz. szántóra egészen 15 K, A + 1850. hrsz. szántóra egészen 8 K, A + 1820. hrsz. szántóra, 1921. hrsz. szántóra egészen 24 K, A + 2072. hrsz. kaszálóra egészen 10 K, A + 2191. hrsz. szántóra egészen 13 K, A + 2228. hrsz. kaszálóra egészen 7 K, A + 2303. hrsz. kaszálóra egészen 6 K, A + 2352. hrsz. szántóra egészen 4 K, A + 2359. hrsz. kaszálóra egészen 13 K, A + 2478. hrsz. szántóra egészen 9 K, A + 2508. hrsz. szántóra egészen 9 K, A + 2508. hrsz. szántóra egészen 1 K, A + 2532. hrsz. szántóra egészen 3 K, A + 2543. hrsz. szántóra egészen 2 K, A + 2577. hrsz. szántóra egészen 1 K, A + 2624. hrsz. szántóra egészen 7 K, A + 2815, 2816. hrsz. szántóra egészen 13 K, A + 2910. hrsz. szántóra egészen 5 K, A + 2917. hrsz. szántóra egészen 10 K, A + 3105. hrsz. szántóra egészen 9 K, A + 3251. hrsz. szántóra, 3293. hrsz. kaszálóra egészen 14 K, A + 3254. hrsz. kaszálóra egészen 6 K, A + 3327. hrsz. szántóra egészen 11 K, A + 3773. hrsz. erdőre egészen 2 K, A + 3796. hrsz. egészen 3 korona;

a lokodi 47. sz. tjkvben: A + 110. hrsz. kertből Czerják Lajos jutalékára 6 K 50 f; A + 117. hrsz. kertből Czerják Lajos jutalékára 8 K, A + 119. hrsz. kertből Czerják Lajos jutalékára 9 K, A + 296. hrsz. kertből Czerják Lajos jutalékára 4 K, A + 1027. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 6 K 50 f; A + 1767, 1768, 1769. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 19 K 50 f, A + 2253, 2254. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 16 K 50 f, A + 3265, 3266. hrsz. szántódból Czerják Lajos jutalékára 12 korona;

lokodi 110. sz. tjkvben A + 1428, 1529. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 8 K 25 fillér, A + 2030. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 4 K, A + 2773, 2775, 2776. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 5 K 50 fillér, A + 2813. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára ... 2814. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára 4 K 60 fillér, A + 3007, 3008. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 3 K 30 fillér, A + 3179, 3180, 3181. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 4 K 60 fillér, A + 3680. hrsz. kaszálóból, 3681. hrsz. erdőből Czerják Lajos jutalékára 66 fillér;

a lokodi 144. sz. tjkvben A + 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 1 korona.

a lokodi 148. sz. tjkvben A + 1945, 1946. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos és ifju Balázs Mózes jutalékára 5 K 60 fillér;

a lokodi 160. sz. tjkvben A + 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141. hrsz. kaszálóból Sándor Mihály, Czerják Lajos és ifju Balázs Mózes jutalékára 3 K 18 fillér;

a lokodi 56. sz. tjkvben A + 155. hrsz. Czerják Lajos jutalékára 156. hrsz. kertből Czerják Lajos jutalékára 1 K, A + 703. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára 84 fillér, A + 793. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára 34 fillér, A + 3850. hrsz. erdőből Czerják Lajos jutalékára 16 fillér.

a lokodi 240. sz. tjkvben A + 532. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 533. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 2 K 60 fillér, A + 978, 979. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 5 K, A + 1069, 1070. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 4 K 50 fillér, A + 2198, 9199. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 4 K 40 fillér;

a lokodi 122. sz. tjkvben A + 933. hrsz. erdő, 934. hrsz. erdő, 935. hrsz. szántó, 936. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára 1 K 60 fillér, A + 1197, 1198. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 3 K 60 fillér, A + 1515, 1516. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 1 K 60 fillér, A + 1998, 1999. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára 1 K A + 2648. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára 1 K, A + 2954, 2955. hrsz. kaszálóból Czerják Lajos jutalékára 3 K 6 fillér, A + 3108. hrsz. szántóból Czerják Lajos jutalékára 8 fillér;

a lokodi 195. sz. tjkvben A + 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661. hrsz. erdőből Czerják Lajos jutalékára 1 K 14 fillér;

a lokodi 28. sz. tjkvben A + 50. hrsz. faház, ifju Balázs Mózes jutalékára: 51. hrsz. házikortból 57 K 66 f, A + 112. hrsz. kertből 2 K 16 f, A + 180. hrsz. kertből 2 K 84 f, A + 239. hrsz. kertből 3 K 66 f, A + 254. hrsz. faház, 256. hrsz. házikortból 57 K 34 f, A + 298. hrsz. kaszálóból 2 K 16 f, A + 310. hrsz. szántóból 2 K 84 f, A + 351. hrsz. szántóból 1 K, A + 428, 574. hrsz. szántóból 3 K 6 f, A + 471. hrsz. szántó, ifju Balázs Mózes jutalékára: 536. hrsz. kaszálóból 2 K 84 f, A + 632. hrsz. szántó, ifju Balázs Mózes jutalékára: 633. hrsz. kaszálóból 2 K 80 f, A + 637. hrsz. szántóból 2 K 84 f, A + 748. hrsz. szántóból 2 K 80 f, A + 852. szántóból 1 K, A + 857. hrsz. szántóból 1 K, A + 916. hrsz. szántóból 20 f, ifju Balázs Mózes jutalékára: A + 1021. hrsz. kaszáló, 1022. hrsz. szántó, 1023. hrsz. kaszáló, 1024. hrsz. szántóból 44 K, A + 1048. hrsz. szántóból 4 K 50 f, A + 1180, 1181. hrsz. kaszálóból 3 K 10 f, A + 1243. szántóból 1 K, A + 1282. hrsz. szántóból 1 K 70 f, A + 1305. hrsz. kaszálóból 1 K, A + 1307. hrsz. kaszálóból 2 K 10 f, A + 1363. hrsz. szántóból 2 K 10 f, A + 1439. hrsz. szántóból 3 K 70 f, A + 1583. hrsz. szántó, 1484. hrsz. kaszáló, ifju Balázs Mózes jutalékára: 1485. hrsz. szántóból 6 K 30 fillér, A + 1540. hrsz. szántó, ifju Balázs Mózes jutalékára: 1541, 1543. hrsz. szántóból 3 K, ifju Balázs Mózes jutalékára: A + 1563. hrsz. szántóból 1 K, A + 1568. hrsz. kaszálóból 2 K, A + 1629. hrsz. kaszálóból 2 K, A + 1660. hrsz. szántóból 2 K, A + 1813. hrsz. kaszálóból 1 K, A + 1877. hrsz. szántóból 1 K, A + 1952. hrsz. szántóból 1 K, A + 2083. hrsz. kaszálóból 1 K 50 f, A + 2130. hrsz. szántóból 2 K, A + 2143. hrsz. kaszálóból 1 K 50 f, A + 2153. hrsz. szántóból 60 f, A + 2178. hrsz. kaszálóból 1 K, A + 2238. hrsz. kaszálóból 80 f, A + 2302. hrsz. kaszálóból 1 K, A + 2390. hrsz. szántóból 50 f, A + 2495. hrsz. szántóból, A + 2464. hrsz. szántóból 1 K, 2465. hrsz. kaszálóból 3 K, A + 2618. hrsz. szántóból 2 K, A + 2638. hrsz. szántóból 8 K 10 f, A + 2665. hrsz. szántó, ifju Balázs Mózes jutalékára 2666. hrsz. kaszálóból 4 K 70 f, A + 2678. hrsz. kaszálóból 4 K 70 f, A + 2770. hrsz. kaszálóból 4 K, A + 2719. hrsz. kaszálóból 4 K, A + 2768. hrsz. szántóból 2 K 80 f, A + 2780. hrsz. kaszálóból 2 K 80 f, A + 2840. hrsz. szántóból 4 K 80 f, A + 2918. hrsz. szántóból 4 K, A + 2024. hrsz. kaszálóból 12 K, A + 2908. hrsz. szántóból 1 K 20 f, A + 3020. hrsz. kaszálóból 2 K 84 f, A + 3082. hrsz. szántóból 4 K, A + 3178. hrsz. szántó, ifju Balázs Mózes jutalékára 6 K 64 f, A + 3257. hrsz. szántó, 3258. hrsz. kaszáló, 3261. hrsz. szántó 9 és 62. hrsz. kaszáló, 3289. hrsz. kaszáló, 3200. hrsz. kaszálóból ifju Balázs Mózes jutalékára 35 K, ifju Balázs Mózes jutalékára: A + 3441. hrsz. kaszálóból 8 K, A + 3453. hrsz. kaszálóból 4 K, A + 3795. hrsz. erdőből 1 K 20 f.

a lokodi 145. tjkvben A + 1919. hrsz. legelőből ifju Balázs Mózes jutalékára 32 korona;

a lokodi 196. sz. tjkvben A + 3680, 3690, 3691, 3692, 3694, 3694, 3695. hrsz. erdőből ifju Balázs Mózes jutalékára 1 K;

a lokodi 106. sz. tjkvben A + 3577, 3578, 3580. hrsz. erdőből ifju Balázs Mózes jutalékára 1 K 26 f, ifju Balázs Mózes jutalékára: 3582. hrsz. erdőből 1 K, 3646, 3647. hrsz. erdőből 1 K, 3668, 3669. hrsz. erdőből 1 K, 3703, 3704. hrsz. erdőből 3 K, 3714, 3715. hrsz. erdőből 3 K 66 f, 3738. hrsz. erdőből 1 K 30 f, 3752, 3753. hrsz. erdőből 1 K 30 f, 3760, 3761. hrsz. erdőből 2 K 3 f, 3805, 3806. hrsz. erdőből 3 K 66 f, 3815, 3916. hrsz. erdőből 2 K 50 f;

A lokodi 375. sz. tjkvben A + 1128, 1129, 1130. hrsz. kaszálóra egészen 26 K, 1182, 1183. hrsz. kaszálóra egészen 11 K, 1341, 1342, 1343. hrsz. kaszálóra egészen 43 K, 2205, 2208. hrsz. kaszálóra egészen 7 K.

a lokodi 71. sz. tjkvben ifju Balázs Mózes jutalékára: A + 213, 214. hrsz. kertből, 1232. hrsz. kaszálóból 1 K 12 f, 1313. hrsz. kaszálóból 1 K 22 f, 1441, 1442. hrsz. kaszálóból 4 K 66 f, 1908, 1909, 1910. hrsz. kaszálóból 4 K, 2017, 2018. hrsz. kaszálóból 1 K 22 f, 2051, 2052. hrsz. kaszálóból 2 K 44 f, 2739, 2741. hrsz. kaszálóból 2 K, ifju Balázs Mózes jutalékára: 3245. hrsz. kaszáló, 3246. hrsz. szántó, 3247. hrsz. szántó, 3248. hrsz. szántó, 3499, 3501. hrsz. kaszálóból 1 K 22 f, 3526, 3528. hrsz. kaszálóból 1 K 16 f, ifju Balázs Mózes jutalékára: 3670, 3671, 3672. hrsz. erdőből 1 K;

a lokodi 23. sz. tjkvben A + 39, 40. hrsz. kertre 26 K, 81/1. hrsz. faház, 81/2. hrsz. kertre 331 K, 130, 131, 132. hrsz. kertre 51 K, 207. hrsz. kertre 13 K, 212/2. hrsz. kertre 11 K, 242. hrsz. kertre, 243. hrsz. faházra 331 K, 313. hrsz. szántóra 7 K, 334. hrsz. szántóra 11 K, 352, 354, 357. hrsz. szántóra 29 K, 530. hrsz. kaszálóra 540. hrsz. legelőre 11 K, 970. hrsz. kaszálóra 19 K, 692. hrsz. szántóra 11 K, 762. hrsz. szántó, 763. hrsz. kaszáló, 764. hrsz. szántó, 765. hrsz. legelőre 29 K, 848. hrsz. szántóra, 13 K, 902/2. hrsz. kaszálóra 12 K, 902/4. hrsz. kaszálóra 14 K, 903, 904. hrsz. kaszálóra 8 K, 939. hrsz. legelőre 1 K, 970, 971. hrsz. kaszálóra 6 K 973, 974, 975. hrsz. kaszálóra 8 K, 1001. hrsz. szántóra 7 K, 1224. hrsz. szántóra 1225. hrsz. legelőre 8 K, 1303, 1304. hrsz. kaszálóra 3 K, 1357. hrsz. szántóra 1 K, 1387. hrsz. kaszálóra 3 K, 1398. hrsz. kaszáló, 1399. hrsz. szántóra 15 K, 1466. hrsz. kaszálóra 6 K, 1769. hrsz. szántóra 5 K, 1617. hrsz. szántóra 8 K, 1693. hrsz. kaszálóra. 1694. hrsz. szántóra 13 K, 1806. hrsz. kaszálóra 5 K, 1937. hrsz.

8 K, 545. hrsz. kaszálóra 7 K, 548. hrsz. szántóra 17 K, 580. hrsz. legelőre 13 K, 592. hrsz. szántóra kaszálóra 4 K, 2115. hrsz. kaszálóra, 2116, 2117. hrsz. szántóra, 2118. hrsz. kaszáló, 2119. hrsz. szántó, 2290. hrsz. kaszálóra 63 K, 2154. hrsz. szántó, 3156, 2157, 2158. hrsz. kaszálóra 24 K, 2180. hrsz. szántóra 11 K, 2216. hrsz. kaszálóra 4 K, 2293, 2294, 2295. hrsz. kaszálóra 13 K, 2306, 2307. hrsz. kaszálóra 7 K, 2323, 2324/1. hrsz. kaszálóra 4 K, 2327, 2329/1. hrsz. kaszálóra 11 K, 2430. hrsz. szántóra 11 K, 2442. hrsz. szántó, 2443. hrsz. kaszálóra 4 K, 2454, 2455, 2456. hrsz. kaszáló, 2457. hrsz. szántóra 36 K, 2501. hrsz. kaszáló, 2502. hrsz. szántóra 19 K, 1153, 1154, 1155, 1156, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179. hrsz. kaszálóra egészen 17 K, 1164, 1165, 1166, 1167. hrsz. kaszálóra egészen 4 K, 1805, 1807. hrsz. kaszálóra egészen 2 K, 1896, 1897, 1898, 1899. hrsz. kaszálóra egészen 8 K, 1916, 1917, 1918, 1914, 1915. hrsz. kaszálóra egészen 12 K, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926. hrsz. kaszálóra egészen 9 K, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028. hrsz. kaszálóra egészen 15 K, 2046, 2047, 2048, 2049. hrsz. kaszálóra egészen 13 K, 2055, 2056, 2057, 2058. hrsz. kaszálóra egészen 11 K, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067. hrsz. kaszálóra egészen 17 K, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002. hrsz. kaszálóra egészen 11 K, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061. hrsz. legelőre egészen 3 K, 3508, 3509, 3510, 4511, 3512. hrsz. kaszálóra egészen 4 K, 3540, 3541, 3542, 2543, 3544. hrsz. kaszálóra egészen 7 K, 3676, 3677, 3678. hrsz. erdőre egészen 6 K;

a lokodi 178. sz. tjkvben A + 2757, 2758, 2759. hrsz. kaszálóra 7 K, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962. hrsz. kaszálóra 15 K, 2979, 2980, 2981. hrsz. kaszálóra 4 K, 3157, 3158, 3159. hrsz. kaszálóra 13 K, 3191, 3192, 3193, 3311, 3312, 3313. hrsz. kaszálóra egészen 42 K, 3234, 3235, 3236. hrsz. kaszálóra 8 K, 3400, 3401, 3402. hrsz. kaszálóra 8 K, 3411, 3412, 3413. kaszálóra 9 K, 3473, 3474, 3475. hrsz. kaszálóra 6 K, 3687, 3688. hrsz. erdőre 3 K, 3699, 3700. hrsz. erdőre 2 K, 3736, 3737. hrsz. erdőre 2 K, 3808, 3809. hrsz. erdőre 3 K, 3818, 3819. hrsz. erdőre 3 K, 3833, 3834, 3835. hrsz. erdőre 4 K, 3840, 3841, 3842. hrsz. erdőre 3 K, 2545. hrsz. szántóra 13 K, 2546/1. hrsz. szántóra 1 K, 2578. hrsz. szántóra 2 K, 2598. hrsz. szántóra 3 K, 2654. hrsz. szántóra 2 K, 2799. hrsz. szántóra 4 K, 2820. hrsz. szántóra 3 K, 2888. hrsz. köveshely, 2889, 2890, 2892. hrsz. szántóra 19 K, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054. hrsz. szántóra 31 K, 3075, 3076, 3077. hrsz. kaszáló, 3078. hrsz. szántóra 21 K, 3130. hrsz. szántóra 4 K, 3223. hrsz. szántóra 2 K, 3277. hrsz. szántóra 3 K, 3686. hrsz. erdőre 2 K, 3698. hrsz. erdőre 2 K, 3735. hrsz. erdőre 2 K, 3748. hrsz. erdőre 2 K, 3807. hrsz. erdőre 2 K, 3817. hrsz. erdőre 2 K, 3824. hrsz. erdőre 2 K, 2341. hrsz. kaszálóra, 2356. hrsz. szántóra 7 K, 2392/2. hrsz. szántóra 7 K, 2444. hrsz. szántó, 2446. hrsz. kaszálóra 11 K,

a lokodi 123. sz. tjkvben A + 992, 993, 994, 995, 996, 997. hrsz. kaszálóból Sándor Mihály jutalékára 1 K 60 f, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989. hrsz. kaszálóból Sándor Mihály jutalékára 1 K 50 f;

a lokodi 126. sz. tjkvben A + 638, 639, 340, 641, 642. hrsz. kaszálóra 10 K, 651, 652, 653, 654. hrsz. kaszálóra 7 K, 942, 943, 944, 945. hrsz. legelőre K;

a lokodi 184. sz. tjkvben A + 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388. hrsz. Sándor Mikály jutalékára 1 K 80 f;

a lokodi 186. sz. tjkvben A + 3419, 3420, 3421, 3422, 3423. hrsz. kaszálóból Sándor Mihály jutalékára 1 K;

a lokodi 187. sz. tjkvben A + 2427, 2437. hrsz. kaszálóból Sándor Mihály jutalékára 1 K, 41 f, 3483, 3492. hrsz. kaszálóból Sándor Mihály jutalékára 1 K, 40 f, 3529, 3539. hrsz. kaszálóból Sándor Mihály jutalékára 1 K 24 f, 3716, 3728. hrsz. legelőkből Sándor Mihály jutalékára 1 K 18 f;

a lokodi 204. sz. tjkvben A + 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638. hrsz. Sándor Mihály jutalékára 56 filléren ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

A 82, 3010, 3011. hrszra az árverés azért nem volt elrendelhető, mert adója kimutatva nem lett.

A lokodi 23. sz. tjkvben özv. Balázs Gergely javára bekebelezett haszonélvezeti jog ezen árverés általa nem érintetik. A lokodi 123, 187, 186, 56, 148, 184, 71, 160, 106, 196, 145, 294, 28, 195, 122, 240, 244, 110, 47. sz. tjkvben felvett egész ingatlanokra az árverés azért nem volt elrendelhető, mert a társtulajdonosok jutalékát haszonélvezeti jog terheli.

1. Az árverés megtartására határozat 1907. évi november hó 20-ának d. e. 9 órája (és következő napok) Lokod közűg házához tüzetik ki.

2. Ezen árverésen fent körülírt ingatlanok a kikiáltási árban alul is el fogják adni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan bocsátásának 10%-át készpénzben, vagy az 1887. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. l. M. szám alatt kelt rendelet 8. §-ában jelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 173. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított és szabályszerű elismervényt kizsgálható.

Miről érdekelt felek értesítettek.

Kir. járásbíró, mint tlkvi hatóságától.

Oklándon, 1907. szeptember hó 10-én.

Gidófalvy, kir. járásbíró.